

SJVFS 2023:X

**Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd
om veterinärers ordination av läkemedel, djurhållares
registrering av uppgifter samt operativa ingrepp som en
djurhållare får utföra;**

Saknr D 35/L 41

Utkom från trycket
den XXX 2023

beslutade den dag månad 2023

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 2 kap. 3 § förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, 4 kap. 2 § djurskydds-förordningen (2019:66) samt 5 § förordningen (2006:815) om provtagning på djur, m.m., följande.

Dessutom beslutar Jordbruksverket följande allmänna råd.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Innehållsförteckning	1
1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	4
Definitioner	4
2 KAP. VETERINÄRS ORDINATION AV LÄKEMEDEL TILL DJUR	6
Antimikrobiella läkemedel	7
Hormoner m.m.	8
3 KAP. VETERINÄRERS TILLHANDAHÅLLANDE OCH FÖRSKRIVNING AV LÄKEMEDEL TILL DJURHÅLLARE	10
Allmänna bestämmelser	10
Läkemedel för allmän bedövning	11
Vaccin	11
Läkemedel för immobilisering	11
4 KAP. VETERINÄRERS SKYLDIGHET ATT LÄMNA INFORMATION VID BEHANDLING MED LÄKEMEDEL	12
5 KAP. VILLKORAD LÄKEMEDELSANVÄNDNING – VETERINÄRER	13
Grundläggande förutsättningar	13
Anmälan till länsstyrelsen	16

¹ Jfr rådets direktiv 96/22/EG av den 29 april 1996 om förbud mot användning av vissa ämnen med hormonell och tyreostatisk verkan samt av β -agonister vid animalieproduktion och om upphävande av direktiv 81/602/EEG, 88/146/EEG och 88/299/EEG (EGT nr L 125, 23.5.1996, s. 3, Celex 31996L0022), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/97/EG (EUT L 318, 28.11.2008, s. 9, Celex 32008L0097).

Symtombilder och läkemedel	16
Inledande besök samt besök för uppföljning, rådgivning och kontroll	17
Journalföring vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning	18
Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med nötkreatur för mjölkproduktion	18
Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med nötkreatur för köttproduktion med eller utan moderdjur samt avelsbesättningar	21
Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med gris för köttproduktion eller avel	22
Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med får för produktion av kött, ull eller skinn samt besättningar med får för mjölkproduktion	23
Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med get för produktion av kött, ull eller skinn samt besättningar med get för mjölkproduktion	24
6 KAP. VILLKORAD LÄKEMEDELSHANTERING – DJURHÅLLARE	24
7 KAP. OPERATIVA INGREPP OCH INJEKTIONER SOM FÅR UTFÖRAS AV EN DJURHÅLLARE	25
Ge injektioner	26
Identitetsmärka djur	26
Slipa tänder på grisar	28
Behandla klövbölder och klövsulesår	28
Ta bort övertaliga spenar på kalvar	28
Ta bort yttersta delen av de bakre tårna på avelstuppar	28
Kastrera hangrisar	29
Kastrera renar	29
8 KAP. DJURHÅLLARES REGISTRERING AV BEHANDLINGAR	29
9 KAP. DJURHÅLLARES INNEHAV OCH ANVÄNDNING AV LÄKEMEDEL	30
10 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER	31
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	31
BILAGA 1	33
Kurs i immobilisering	33
Kursledare	33
Bevis om genomgången kurs	33
Omfattning	33
Examination	33
Mål	33

SJVFS 2023:X

Djur och övrigt övningsmaterial	34
BILAGA 2	35
Djurskyddsdeklaration, Nötkreatur för mjölkproduktion	35
BILAGA 3	37
Djurskyddsdeklaration, gris för köttproduktion eller avel.....	37
BILAGA 4	39
Kurs i villkorad läkemedelsanvändning för djurhållare	39
Kursledare.....	39
Bevis om genomgången kurs.....	39
Omfattning.....	39
Examination.....	39
Mål.....	39
Djur och övrigt övningsmaterial.....	40
BILAGA 5	41
Kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin och iller	41
Kursledare.....	41
Bevis om genomgången kurs.....	41
Omfattning.....	41
Examination.....	41
Mål.....	41
Djur och övrigt övningsmaterial.....	42
BILAGA 6	43
Kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur.....	43
Kursledare.....	43
Bevis om genomgången kurs.....	43
Omfattning.....	43
Examination.....	43
Mål.....	43
Djur och övrigt övningsmaterial.....	44
BILAGA 7	45
Kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur	45
Kursledare.....	45
Bevis om genomgången kurs.....	45
Omfattning.....	45
Examination.....	45
Mål.....	45

Djur och övrigt övningsmaterial.....	46
BILAGA 8	47
Kurs i läkemedelshantering och kastrering av gris.....	47
Kursledare.....	47
Bevis om genomgången kurs.....	47
Omfattning.....	47
Examination.....	47
Mål.....	47
Djur och övrigt övningsmaterial.....	48

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

1 § Grundläggande bestämmelser om läkemedel till djur finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG.²

2 § Ytterligare bestämmelser om läkemedel till djur finns i bland annat följande lagstiftning:

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/4 av den 11 december 2018 om tillverkning, utsläppande på marknaden, användning av foder som innehåller läkemedel, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 183/2005 och om upphävande av rådets direktiv 90/167/EEG³.
2. Rådets förordning (EG) nr 470/2009 av den 6 maj 2009 om gemenskapsförfaranden för att fastställa gränsvärden för farmakologiskt verksamma ämnen i animaliska livsmedel samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 2377/90 och ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 726/2004⁴.
3. Kommissionens förordning (EU) nr 37/2010 av den 22 december 2009 om farmakologiskt aktiva substanser och deras klassificering med avseende på MRL-värden i animaliska livsmedel⁵.
4. Kommissionens förordning (EG) nr 1950/2006 av den 13 december 2006 om upprättande av en förteckning över substanser som är väsentliga för behandling av hästdjur samt substanser som medför ytterligare kliniska fördelar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel⁶.
5. Läkemedelslagen (2015:315).
6. Läkemedelsförordningen (2015:458).
7. Föreskrifter från Läkemedelsverket.

² EUT L 4, 7.1.2019, s. 43, (Celex 32019R0006).

³ EUT L 4, 7.1.2019, s. 1, (Celex 32019R0004).

⁴ EUT L 152, 16.6.2009, s. 11 (Celex 32009R0470).

⁵ EUT L 15, 20.1.2010 s. 1 (Celex 32010R0037).

⁶ EUT L 367, 22.12.2006, s. 33 (Celex 32006R1950).

Definitioner

3 § Om inte något annat anges i andra stycket betyder ord och uttryck i dessa föreskrifter samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6.

I dessa föreskrifter betyder därutöver:

<i>Allmän bedövning</i>	Påverkan av läkemedel som sänker medvetandegraden.
<i>Anläggning</i>	En fastighet, byggnad eller vid utedrift en plats där djur hålls på tillfällig eller permanent basis.
<i>Besättning</i>	Grupp av djur som tillhör samma djurkategori och som hålls på en och samma anläggning.
<i>Djurens hälso- och sjukvård</i>	Samma betydelse som i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
<i>Djurhållare</i>	Den som ansvarar för och har hand om djur stadigvarande.
<i>Djurhälsopersonal</i>	Samma betydelse som i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
<i>Hästdjur</i>	Häst, åsna, mulåsna och mula.
<i>Immobilisering</i>	Med hjälp av injektionsvapen, blåsrör eller injektionsprojektiler tillföra ett djur läkemedel som gör att djuret blir allmänt bedövat.
<i>Injicerbar transponder</i>	En transponder, till exempel ett mikrochip, som injiceras i ett djur i syfte att identifiera djuret.
<i>Kameldjur</i>	Alpacka, lama, kamel och dromedar.
<i>Kaskadprincipen</i>	En veterinärs val av läkemedel i enlighet med artikel 112, 113 och 114 i förordning (EU) 2019/6.
<i>Ordinera läkemedel</i>	Bestämma vilket läkemedel ett specifikt djur eller djurgrupp ska behandlas med och hur läkemedlet ska användas.
<i>Reell kompetens</i>	Det som en person har kunskap och förmåga att självständigt utföra på ett säkert sätt.

<i>Sederande läkemedel</i>	Läkemedel för allmän bedövning som ger avslappnande och smärtlindrande effekt men som inte leder till att ett djur försätts i narkos.
<i>Tillhandahålla läkemedel</i>	Ställa ett läkemedel till förfogande till en djurhållare på annat sätt än via förskrivning på recept.
<i>Veterinär</i>	Den som är behörig att utöva veterinäryrket enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
<i>Övriga sällskapsdjur</i>	Djur som hålls för sällskap och hobby förutom hund, katt, häst, övriga hovdjur, klövdjur och fjäderfä.

2 KAP. VETERINÄRS ORDINATION AV LÄKEMEDEL TILL DJUR

1 § En veterinär får bara ordinera läkemedel till ett djur när det finns behov av det och varje ordination ska ske med återhållsamhet.

En veterinär ska iaktta särskild återhållsamhet vid ordination av antimikrobiella läkemedel, läkemedel som innehåller hormoner, narkotikaklassade läkemedel och teknisk sprit.

Vid ordination av läkemedel ska veterinären alltid informera djurhållaren om eventuella kontraindikationer och biverkningsrisker med behandlingen.

2 § Innan en veterinär ordinerar läkemedel ska han eller hon överväga vilka slags undersökningar eller andra lämpliga bedömningar som krävs för att ordinera ett specifikt läkemedel till ett specifikt djur. De valda undersökningarna eller bedömningarna ska i tillämpliga delar leda till att samtliga följande villkor uppfylls:

1. Veterinären kan göra en tillfredsställande bedömning av djurets tillstånd.
2. Risken för att djuret får en felaktig eller ofullständig behandling minimeras.
3. Risken för att djurets tillstånd förvärras minimeras.
4. Veterinären kan bedöma eventuella risker med resistensproblematik för antimikrobiella och antiparasitära läkemedel.
5. Veterinären kan bedöma att djurhållaren kommer att hantera läkemedlet på ett godtagbart sätt.

Allmänna råd till 2 kap. 2 §

Undersökningar och bedömningar som ska föregå en ordination av läkemedel bör i första hand vara en klinisk undersökning och vid behov därtill hörande undersökningar såsom röntgen, ultraljud, blodprov, mikrobiologisk undersökning och resistensbestämning.

När det är lämpligt kan villkorad läkemedelsanvändning enligt 5 kap. användas.

Vid ordination av läkemedel för förebyggande behandling kan ordinationen ske efter bedömningar som innebär kontakt med djurhållaren genom video, telefon, e-post eller e-tjänster. Sådan ordination kan till exempel innebära ordination av följande läkemedel:

1. Mineral- och vitaminpreparat.
2. Antiparasitära läkemedel.
3. Vaccin till de djurslag där förskrivning av vaccin är tillåten.
4. Antibiotika för lokal användning i juver inför sinläggning av kor.
5. Lokalbedövningsmedel samt medel för smärtlindring för bedövning och smärtlindring i samband med kastrering av hangris.
6. Perorala antikonceptionella läkemedel (p-piller) till katt.

3 § I tabell 2 i bilagan i kommissionens förordning (EU) nr 37/2010 finns angivet vilka läkemedel som inte får användas till livsmedelsproducerande djur enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 470/2009.

Antimikrobiella läkemedel

4 § I bilagan i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1255 av den 19 juli 2022 om angivande av antimikrobiella medel eller grupper av antimikrobiella medel som uteslutande ska användas för behandling av vissa infektioner hos människor⁷ finns en lista på antimikrobiella läkemedel som inte får användas till djur, enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6.

5 § Vid ordination av läkemedel som innehåller antibiotika ska en veterinär ordinera läkemedel enligt följande:

1. En veterinär ska ordinera ett läkemedel med penicillin om han eller hon bedömer att penicillin kommer att ha effekt på djurets aktuella tillstånd om inte veterinären anser att det finns särskilda skäl som talar emot att använda penicillin.
2. En veterinär som bedömer att penicillin inte förväntas ha tillräckligt god effekt på djurets aktuella tillstånd ska ordinera ett läkemedel som innehåller en substans med så låg risk för resistens som möjligt enligt EMA:s (European Medical Agency) ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning”⁸.
3. En veterinär som bedömer att ett djur behöver behandling med polymyxiner eller fjärde generationens cefalosporiner, vars användning inte är förbjuden enligt den lista som det hänvisas till i 4 §, ska följa villkoren i 6 §.
4. En veterinär som bedömer att ett djur behöver behandling med kinoloner eller tredje generationens cefalosporiner, vars användning inte är förbjuden enligt den lista som det hänvisas till i 4 §, ska följa villkoren i 7 §.
5. En veterinär som bedömer att ett djur behöver behandling med mupirocin, rifabutin och rifampicin ska följa villkoren i 8 §.

En veterinär ska alltid journalföra hur han eller hon har motiverat valet av antibiotika.

Allmänna råd till 2 kap. 5 §

⁷ EUT L 191, 20.7.2022, s. 58 (Celex 32022R1255).

⁸ EMA:s ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning” finns publicerad på EMA:s webbplats. https://www.ema.europa.eu/en/documents/report/infographic-categorisation-antibiotics-use-animals-prudent-responsible-use_sv.pdf

Särskilda skäl för att inte ordinera ett läkemedel med penicillin, trots att det kan förväntas ha tillräckligt god effekt, kan till exempel vara att det inte finns någon lämplig beredning att tillgå.

6 § En veterinär får bara ordinera behandling med polymyxiner för allmänbehandling samt fjärde generationens cefalosporiner, vars användning inte är förbjuden enligt den lista som det hänvisas till i 4 §, om mikrobiologisk undersökning och resistensbestämning visar att behandling med ett annat läkemedel är verkningslöst.

7 § En veterinär får bara ordinera behandling med läkemedel innehållande kinoloner eller tredje generationens cefalosporiner, vars användning inte är förbjuden enligt den lista som det hänvisas till i 4 §, om mikrobiologisk undersökning och resistensbestämning visar att behandling med ett annat läkemedel är verkningslöst.

Vid behandling av akuta livshotande tillstånd där det inte är möjligt att avvakta svaret på den mikrobiologiska undersökning och resistensbestämning som avses i första stycket får behandlingen påbörjas innan resultatet från provtagningen har kommit. Prov för mikrobiologisk undersökning och resistensbestämning ska dock tas innan behandlingen påbörjas.

Kravet i första stycket gäller inte heller vid följande behandlingar:

1. Behandling av hund, katt, hästdjur eller övriga sällskapsdjur om båda dessa villkor är uppfyllda:
  - a) Provtagning är inte möjligt på grund av var infektionen är lokaliserad eller sjukdomens art.
  - b) Vetenskap och beprövad erfarenhet styrker att behandling med annat läkemedel är verkningslöst.
2. Behandling av livsmedelsproducerande djur om samtliga följande villkor är uppfyllda:
  - a) Mikrobiologisk undersökning och resistensbestämning av den aktuella infektionen har utförts på djuret eller i djurgruppen under de senaste sex månaderna.
  - b) En ny mikrobiologisk undersökning har bekräftat att det är samma infektionsagens som vid den tidigare undersökningen.
  - c) Resistensbestämningen enligt a) eller vetenskap och beprövad erfarenhet styrker att behandling med annat läkemedel är verkningslöst.

8 § En veterinär får inte ordinera läkemedel som innehåller mupirocin, rifabutin eller rifampicin.

Rifampicin får trots vad som anges i första stycket ordinerars vid behandling av hästar med infektion orsakad av *Rhodococcus equi*.

Hormoner m.m.

9 § Grundläggande bestämmelser om användning av hormoner finns i djurskyddsförordningen (2019:66).

En veterinär förutom vad som anges i förordningen ge, tillhandahålla och förskriva hormoner till djur i följande syften:

1. Förskjuta och avbryta löp.
2. Kemiskt kastrera hund.
3. Förhindra befruktning.
4. Framkalla abort.

SJVFS 2023:X

5. Stimulera ägglossning.
6. Verka sammandragande på livmoder.
7. Synkronisera brunst.

10 § En veterinär får inte ge livsmedelsproducerande djur eller hästar följande substanser:

1. Tyreostatika.
2. Stilbener, stilbenderivat, deras salter och estrar.
3. Östradiol 17- β och dess esterliknande derivat.
4. Ämnen med androgen effekt.

11 § En veterinär får bara ge läkemedel som innehåller progesteron eller en substans som bildar progesteron när den har tagits upp av kroppen till ett livsmedelsproducerande djur efter att ha säkerställt djurets identitet. Sådana substanser får bara användas vid behandling av fertilitetsstörningar hos djur.

Läkemedel enligt första stycket får bara ges genom injektion eller vid behandling av äggstocksruddningar i form av vaginalspiral.

12 § En veterinär, eller en annan person på en veterinärs ordination och ansvar, får bara ge läkemedel som har östrogen eller gestagen effekt till livsmedelsproducerande djur efter att ha säkerställt djurets identitet. Sådana läkemedel får bara användas vid brunstsynkronisering samt vid förberedande av donatorer och recipienter vid embryotransfer. Östradiol 17- β och dess esterliknande derivat får dock inte ges till djur.

En veterinär som förskriver läkemedel enligt första stycket ska i receptet ange att receptet bara är giltigt för en expediering.

Djur som ska gå till slakt, inklusive uttjänta avelsdjur, får inte behandlas enligt första stycket.

13 § En veterinär, eller annan person på veterinärs ordination och ansvar, får ge ett veterinärmedicinskt läkemedel som innehåller altrenogest (allyltrenolon) till livsmedelsproducerande djur bara för fertilitetsbehandling inklusive avbrytande av oönskad dräktighet.

Läkemedel enligt första stycket ska ges via munnen.

14 § En veterinär får, med undantag av vad som anges i 15 och 16 §§, inte ge läkemedel som innehåller β -receptorstimulerande substanser till livsmedelsproducerande djur eller hästar.

15 § En veterinär, eller annan person på veterinärs ordination och ansvar, får ge läkemedel som innehåller β -receptorstimulerande substanser till hästdjur bara för att behandla andningssvårigheter och motverka livmoderkontraktioner i samband med fölning.

16 § En veterinär får ge läkemedel som innehåller β -receptorstimulerande substanser till kor bara för att motverka livmoderkontraktioner i samband med kalvning.

Läkemedlet enligt första stycket ska ges i form av injektion.

17 § Vid behandling enligt 11–16 §§ får bara sådana veterinärmedicinska läkemedel användas som har godkänts för försäljning eller för vilka tillstånd till försäljning har lämnats i enlighet med 5 kap. 1 § läkemedelslagen (2015:315).

De läkemedel som avses i 11–16 §§ får bara användas i enlighet med läkemedlets godkännande. Kaskadprincipen får inte tillämpas på dessa läkemedel.

Ett läkemedel som innehåller hormoner får inte användas om det har depåeffekt eller en karenstid som är längre än 15 dygn efter behandling.

Ett läkemedel som innehåller β -receptorstimulerande substanser får inte användas om det har en karenstid på mer än 28 dygn.

18 § Djur som har behandlats i enlighet med 11–16 §§ får inte överlåtas innan karenstiden har gått ut. En häst som har behandlats med altrenogest (allyltrenbolon) eller β -receptorstimulerande läkemedel får dock överlåtas före karenstidens utgång under förutsättning att behandlingen har dokumenterats i hästens pass⁹.

3 KAP. VETERINÄRERS TILLHANDAHÅLLANDE OCH FÖRSKRIVNING AV LÄKEMEDEL TILL DJURHÅLLARE

Allmänna bestämmelser

1 § En veterinär får, med de begränsningar som följer av 2–8 §§, förskriva och tillhandahålla läkemedel till en djurhållare för behandling som har ordinerats av en veterinär.

En veterinär får bara förskriva eller tillhandahålla läkemedel till djurhållare med en annan veterinärs ordination som grund om veterinären har god kunskap om underlaget för ordinationen.

2 § Innan en veterinär förskriver eller tillhandahåller läkemedel till en djurhållare ska veterinären säkerställa att den eller de som ska ge läkemedlet till djuret har tillräcklig kunskap för att kunna ge läkemedlet på ett korrekt och säkert sätt.

Veterinären ska lämna noggranna skriftliga instruktioner om hur läkemedlet ska användas, inklusive injektionsteknik om läkemedlet ska injiceras. Han eller hon ska dessutom ge anvisningar om hur överblivna läkemedel, förpackningar, sprutor och kanyler ska tas om hand samt informera om att djurhållaren bör rapportera misstanke om läkemedelsbiverkning till veterinären eller direkt till Läkemedelsverket.

En veterinär som tillhandahåller läkemedel till en djurhållare ska märka läkemedelsförpackningen med djurets eller djurgruppens identitet.

3 § En veterinär får bara förskriva och tillhandahålla läkemedel till en djurhållare för behandlingar som ska ske inom fyra veckor från undersökningstillfället. Vid följande tillfällen får dock förskrivningen avse en längre tidsperiod:

1. Förskrivningen avser villkorad läkemedelsanvändning enligt 5 kap.
2. Förskrivningen avser behandling av sjukdomar eller andra tillstånd som kräver långvarig kontinuerlig behandling hos djur som hålls eller föds upp för sällskap och hobby.
3. Förskrivningen avser sederande läkemedel till häst i syfte att använda det i samband med skoning under förutsättning att förskrivningen sker enligt 4 § 1.

---

⁹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/262 av den 17 februari 2015 om fastställande av bestämmelser i enlighet med rådets direktiv 90/427/EEG och 2009/156/EG vad gäller metoder för identifiering av hästdjur (förordning om pass för hästdjur), EUT L 59, 3.3.2015, s. 1 (Celex 32015R0262).

4. Förskrivningen avser behandling av sjukdomen koccidios hos gris och förskrivningen omfattar en beräknad förbrukning av högst åtta veckor.
5. Förskrivningen avser läkemedel för att förebygga eller behandla akut förgiftning hos tjänstehundar hos Polismyndigheten, Tullverket, Kriminalvården, Försvarsmakten eller företag som bedriver liknande verksamhet. Förskrivningen får bara omfatta läkemedel avsedda att framkalla kräkning eller motverka förgiftningssymtom orsakade av narkotikaklassade läkemedel samt bara omfatta läkemedel som räcker till ett behandlingstillfälle.

En veterinär som förskriver läkemedel enligt 5 ska informera djurhållaren om att han eller hon ska rapportera eventuell användning av sådana läkemedel till veterinären. Veterinär ska sedan journalföra den rapporterade användningen.

Allmänna råd till 3 kap. 3 §

Vid förskrivning enligt 3 § första stycket 2 och 3 bör veterinären undersöka djuret minst en gång per år för att försäkra sig om att det fortfarande är befogat att förskriva läkemedlet.

Vid förskrivning enligt 3 § första stycket 3 bör veterinären tillsammans med djurhållaren ta fram en plan för att långsiktigt träna hästen att kunna skos utan att ha fått sederande läkemedel.

Läkemedel för allmän bedövning

4 § En veterinär får bara förskriva och tillhandahålla följande läkemedel för allmän bedövning till en djurhållare:

1. Läkemedel med sederande effekt som avser behandling av ett specifikt djur och som ska ges på annat sätt än genom injektion eller inhalation.
2. Läkemedel för immobilisering enligt 6–8 §§.

Vaccin

5 § En veterinär får inte förskriva eller tillhandahålla vaccin till en djurhållare för användning till följande djurslag:

1. Hundar och katter.
2. Övriga sällskapsdjur utom fiskar.
3. Hästar.

Trots vad som anges i första stycket får en veterinär förskriva och tillhandahålla vaccin som har tillverkats för det enskilda djuret (autogent vaccin) till en djurhållare.

Läkemedel för immobilisering

6 § En veterinär får efter ordination till ett eller flera specifika djur förskriva eller tillhandahålla läkemedel som ska användas för immobilisering till en djurhållare som uppfyller villkoren i 7 kap. 3 § 3.

Innan en veterinär får tillhandahålla läkemedel för immobilisering enligt första stycket ska veterinären med godkänt resultat ha gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.

7 § För att en veterinär ska få förskriva eller tillhandahålla läkemedel för immobilisering till en djurhållare ska han eller hon säkerställa att en veterinär kommer att närvara vid immobiliseringen.

En veterinär får dock förskriva eller tillhandahålla läkemedel för immobilisering utan att en veterinär kommer att närvara vid immobiliseringen om veterinären bedömer att det djur som ska immobiliseras varken är sjukt, skadat eller stressat eller att det finns andra skäl till att en veterinär inte behöver närvara. Veterinären ska notera i journalen varför han eller hon bedömer att en veterinär inte behöver närvara.

Om en veterinär tillhandahåller läkemedel som innehåller etorfin ska han eller hon trots vad som anges i andra stycket närvara under hela immobiliseringen och kunna agera om komplikationer uppstår samt ansvara för att läkemedlet hanteras korrekt före, under och efter immobiliseringen.

8 § En veterinär som förskriver eller tillhandahåller läkemedel för immobilisering till en djurhållare enligt 6 § men som inte ska närvara vid immobiliseringen ska informera immobilisatören om kravet på rapportering enligt 8 kap. 5 §. Veterinären ska journalföra immobilisatörens rapporter enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:XX) om skyldigheter för djurhälsopersonal. Veterinärers uppgiftslämnande vid behandling med läkemedel

4 KAP. VETERINÄRERS SKYLDIGHET ATT LÄMNA INFORMATION VID BEHANDLING MED LÄKEMEDEL

1 § En veterinär som behandlar livsmedelsproducerande djur med läkemedel eller ordinerar sådan behandling ska i direkt anslutning till behandlingen lämna en skriftlig information till djurhållaren om behandlingen. Informationen ska innehålla samtliga följande uppgifter:

1. Djurslag.
2. Djurets identitet eller benämning av djurgrupp. Om djuret saknar individuell märkning ska det enskilda djuret eller djurgruppen om möjligt ges en tydlig märkning som visar vilket eller vilka djur som har behandlats.
3. Diagnos eller anledning till behandling.
4. Läkemedel, dosering och behandlingssätt.
5. Tid för behandlingen och behandlingens längd.
6. I förekommande fall injektionsställe.
7. Karenstid för kött, mjölk, ägg och honung samt vad karenstiden innebär.
8. Veterinärens namn.
9. I förekommande fall fodertillverkare.

En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelshantering till en besättning ska lämna uppgifterna enligt första stycket i den instruktion som avses i 5 kap. 4 §.

2 § En veterinär som behandlar ett djur som hålls för träning och tävling ska informera djurhållaren om att det kan krävas läkemedelsfri tid efter behandling innan djuret får användas i träning eller tävling.

3 § Bestämmelser om vilka läkemedelsbehandlingar en veterinär ska anteckna i ett pass för hästdjur enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/262 av den 17 februari 2015 om fastställande av bestämmelser i enlighet med rådets direktiv 90/427/EEG och

2009/156/EG vad gäller metoder för identifiering av hästdjur (förordning om pass för hästdjur)¹⁰.

5 KAP. VILLKORAD LÄKEMEDELSANVÄNDNING – VETERINÄRER

Grundläggande förutsättningar

1 § En veterinär får förskriva läkemedel till en djurhållare utan undersökning av djuret eller djuren i anslutning till användningen. En sådan förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning får bara ske som en del av förebyggande djurhälsovård och bara till besättningar med någon av följande djurkategorier:

1. Nötkreatur för köttproduktion med eller utan moderdjur samt nötkreatur i avelsbesättningar.
2. Nötkreatur för mjölkproduktion.
3. Gris för köttproduktion eller avel.
4. Får för produktion av kött, ull eller skinn.
5. Får för mjölkproduktion.
6. Get för produktion av kött, ull eller skinn.
7. Get för mjölkproduktion.

2 § För att en veterinär ska få förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning ska han eller hon med godkänt resultat ha gått en kurs i villkorad läkemedelsanvändning och strategiskt förebyggande djurhälsoarbete med inriktning på aktuellt djurslag. Kursen ska totalt omfatta minst 20 timmar.

Besättningsutredning, djurhälsoplan, djurskyddsdeklaration m.m.

3 § Innan en veterinär får förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till en djurhållare ska han eller hon utföra följande uppgifter för att kunna göra en bedömning om djurhälsan och djurskyddet i djurhållarens besättning gör att det är lämpligt med villkorad läkemedelsanvändning:

1. Göra en besättningsutredning på plats i djurhållarens besättning med särskilt fokus på sjukdomsförekomst och djurhälsa.
2. I samråd med djurhållaren ta fram en djurhälsoplan för det framåtsyftande, strategiska arbetet att förebygga ohälsa i besättningen. Djurhälsoplanen ska vara baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet i form av branschnormer och allmän praxis.
3. Gå igenom besättningen för att kontrollera djurskyddet. Om det gäller en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion, en besättning med gris för köttproduktion eller avel ska veterinären även fylla i en djurskyddsdeklaration enligt bilaga 2 och 3 till dessa föreskrifter.
4. Ta fram behandlingsinstruktioner enligt 4 §.
5. Om det gäller en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion, göra en bedömning om besättningen uppfyller kraven i 24–26 §§.
6. Kontrollera att djurhållaren uppfyller kraven i 6 kap. 2 § 3.

---

¹⁰ EUT L 59, 3.3.2015, s. 1 (Celex 32015R0262).

Veterinären ska anteckna sina bedömningar samt bifoga djurhälsoplanen, djurskyddsdeklarationen och behandlingsinstruktionerna enligt första stycket till sin journal. Veterinären ska lämna en kopia av djurhälsoplanen, djurskyddsdeklarationen och behandlingsinstruktionerna till djurhållaren.

Allmänna råd till 5 kap. 3 §

För att en veterinär ska kunna göra sin bedömning enligt i 3 § första stycket bör besättningen ha varit aktiv i minst ett år.

Behandlingsinstruktioner

4 § En veterinär som avser att förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till en besättning ska upprätta noggranna skriftliga behandlingsinstruktioner till djurhållaren innan han eller hon börjar förskrivningen. Behandlingsinstruktionerna ska innehålla följande information:

1. En tydlig och lättförståelig beskrivning av de symtombilder som får behandlas med de läkemedel som har förskrivits i samband med den villkorade läkemedelsanvändningen, inklusive en tydlig beskrivning av hur djurhållaren ska undersöka djuret för att fastställa symtombilden.
2. Vid symtombilden för juverinflammation (mastit) i en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion ska det ingå i beskrivningen att djurhållaren ska ta ett mjölkprov samt se till att provet lämnas till veterinären eller ett laboratorium för analys. Mjölksprovet får också analyseras på gården med en validerad metod för analys av mjölkprover.
3. Vid symtombilder som inbegriper klövar på en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion ska det ingå i beskrivningen att djuren ska undersökas i verkstol eller motsvarande.
4. Utförliga anvisningar om vilka åtgärder djurhållaren ska vidta för att behandla djur som uppvisar de symtombilder som beskrivs i 1. Anvisningarna ska inkludera både läkemedelsbehandlingar och övriga behandlingsåtgärder.
5. Anvisningar om hur djurhållaren ska använda och hantera förskrivna läkemedel inklusive dosering, hur läkemedlet ska ges, i tillämpliga fall var på kroppen läkemedlet ska ges, med vilket intervall läkemedlet ska ges samt vilken karenstid som gäller för respektive läkemedel.
6. Anvisningar om vad djurhållaren ska göra om djuret inte blir bättre efter insatt behandling.
7. Om det rör sig om smittsamma sjukdomar; anvisningar om vilka åtgärder som ska vidtas för att förhindra att andra djur smittas.
8. Anvisningar om hur djurhållaren ska journalföra behandlingarna.

Veterinären ska basera instruktionerna på vetenskap och beprövad erfarenhet, branschriktlinjer samt erfarenheter från tidigare behandlingar i den aktuella besättningen. Vid behandling med antibiotika ska bestämmelserna i 2 kap. 4–8 §§ följas.

Veterinären ska uppdatera instruktionerna med anledning av nya forskningsrön samt erfarenheter från besättningen. Veterinären ska signera och datera eventuella uppdateringar av instruktionerna.

Allmänna råd 5 kap. till 4 §

Övriga behandlingsåtgärder förutom läkemedelsbehandlingar kan till exempel vara någon av följande åtgärder:

1. *Separera djuret från gruppen.*
2. *Sätta djuret i sjukbox.*
3. *Ge djuret mjukt underlag.*
4. *Kontrollera att djuret har korrekt vätskebalans.*
5. *Kontrollera att djuret kan uppnå termisk komfort.*
6. *Utföra täta urmjölkningar.*
7. *Rengöra sår.*
8. *Vid klövproblem avlasta med klots.*

Vid behandling med antibiotika bör bara förstahandsval av antibiotika förekomma i instruktionerna för respektive symtombild, om det finns särskilda skäl får veterinären uppges även andrahandsval av antibiotika.

Överenskommelse med djurhållaren

5 § Om en veterinär bedömer att det är lämpligt att förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till en besättning ska veterinären och djurhållaren skriva under eller på annat sätt signera en överenskommelse som ska innehålla samtliga följande uppgifter:

1. Namn och veterinärnummer på den eller de veterinärer som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningen.
2. Djurhållarens namn och adress.
3. Anläggningens fastighetsbeteckning och registrerings- eller godkännandenummer.
4. Djurkategori enligt 1 §.
5. Om förskrivningen för villkorad läkemedelsanvändning ska vara tidsbegränsad och i så fall under vilken tidsperiod.
6. Vilka personer som är ansvariga för behandlingarna i besättningen och vilken utbildning enligt 5 kap. 2 § 3 och 3 § de har.
7. En kopia av djurhälsoplanen enligt 3 § 2.
8. En kopia av djurskyddsdeklarationen enligt 3 § 3. Detta gäller bara besättningar med nötkreatur för mjölkproduktion, besättningar med gris för köttproduktion eller avel.
9. En kopia av instruktionerna enligt 4 §.
10. Ett villkor som medger att veterinären med omedelbar verkan kan upphöra med förskrivningen av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning om instruktionerna enligt 4 § inte följs eller om djurhälsoläget eller djurskyddet i besättningen inte längre är godtagbart.

6 § Högst tre veterinärer får förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning i samma besättning under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Samtliga veterinärer har skrivit under behandlingsinstruktionen enligt 4 § och överenskommelsen med djurhållaren enligt 5 §.
2. Samtliga veterinärer har angetts i anmälan till länsstyrelsen enligt 8 §.
3. Samtliga veterinärer utför minst tre besök i samband med villkorad läkemedelsanvändning vardera per år.

Om det bara är en veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning i en besättning får veterinären låta en ersättare genomföra enstaka besök i besättningen, dock som mest 20 procent av besöken per år. Detta gäller under förutsättning att ersättaren har fått noggranna instruktioner från den ordinarie veterinären. En sådan ersättare behöver inte ha gått en kurs enligt 2 § om förskrivningen av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning sker i direkt anslutning till ett besök i besättningen.

Vid oförutsedda händelser som gör att en ordinarie veterinär enligt första eller andra stycket inte kan genomföra ett besök får en annan veterinär ersätta den ordinarie veterinären vid detta besök.

7 § I de fall en veterinär förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning i en besättning under en period som är kortare än fyra månader ska samtliga besök i besättningen genomföras av en och samma veterinär.

Vid oförutsedda händelser som gör att den ordinarie veterinären inte kan genomföra ett besök får en annan veterinär ersätta den ordinarie veterinären vid det besöket.

Anmälan till länsstyrelsen

8 § Inom två veckor efter att en veterinär och en djurhållare har skrivit under en överenskommelse enligt 5 § ska veterinären anmäla detta till länsstyrelsen i det län där anläggningen ligger. Anmälan ska vara skriftlig och innehålla samtliga följande uppgifter:

1. En kopia på överenskommelsen enligt 5 §.
2. En kopia av behandlingsinstruktionerna enligt 4 §.
3. En kopia av djurhälsoplanen enligt 3 § 2.
4. En kopia av djurskyddsdeklarationen enligt 3 § 3. Detta gäller bara för besättningar med nötkreatur för mjölkproduktion, besättningar med gris för köttproduktion eller avel.

Under den tid som förskrivningen för villkorad läkemedelsanvändning fortsätter ska veterinären varje år skriftligen meddela länsstyrelsen om detta. Till detta meddelande ska veterinären bifoga en kopia på aktuell behandlingsinstruktion enligt 4 §. Om det gäller en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion, en besättning med grisar för köttproduktion eller en besättning med grisar för avelsproduktion ska veterinären dessutom bifoga en kopia av den senaste djurskyddsdeklarationen. Veterinären ska dessutom meddela länsstyrelsen om en förlängning av förskrivningen för villkorad läkemedelsanvändning i en besättning med nötkreatur, mjölkproduktion har skett i enlighet med 24 §.

Veterinären ska inom två veckor meddela länsstyrelsen om överenskommelsen enligt 5 §, behandlingsinstruktionerna enligt 4 § eller djurhälsoplanen enligt 3 § andra punkten har ändrats på ett sätt som har betydelse för djurhälsa och djurskydd.

9 § En veterinär ska anmäla till länsstyrelsen om han eller hon upphör med förskrivningen för villkorad läkemedelsanvändning innan överenskommelsen med djurhållaren har löpt ut. En sådan anmälan ska göras senast två veckor efter det att förskrivningen för villkorad läkemedelsanvändning har upphört.

Symtombilder och läkemedel

10 § En veterinär får förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning i en besättning för en beräknad förbrukning av högst åtta veckor åt gången.

11 § En veterinär får inte förskriva antimikrobiella läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning om behandlingen avser profylax eller metafylax.

12 § En veterinär får i samband med förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning bara förskriva läkemedel för behandling av symtom eller sjukdomsproblem som uppfyller samtliga följande villkor:

1. Symtom eller sjukdomsproblem som förekommer i den aktuella besättningen och hos den djurkategori som förskrivningen omfattar.
2. Symtom eller sjukdomsproblem som veterinären bedömer att djurhållaren kan identifiera och behandla på ett korrekt sätt.
3. Symtom eller sjukdomsproblem som ingår i behandlingsinstruktionen enligt 4 §.

Vid förskrivning till en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion gäller dessutom att en veterinär bara får förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning för sådana symtom eller sjukdomsproblem som anges i 26 §.

Förutom vad som anges i första stycket får en veterinär förskriva vaccin och antiparasitära läkemedel för att förebygga sjukdom.

13 § En veterinär får i samband med förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning bara förskriva läkemedel som uppfyller båda dessa villkor:

1. Läkemedlen ska vara avsedda att behandla eller förebygga sådana symtom eller sjukdomsproblem som framgår av 12 §.
2. Läkemedlen ska innehålla de substanser som anges för respektive djurkategori i 25, 29, 31, 33 och 36 §§.

Inledande besök samt besök för uppföljning, rådgivning och kontroll

14 § En veterinär ska vid ett inledande besök i den besättning där läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning ska förskrivas utföra de uppgifter som anges i 3 §.

15 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till en djurhållare ska besöka besättningen för uppföljning, rådgivning och kontroll enligt de tidsintervall som anges i 27, 28, 30, 32, 34, 35, 37 och 38 §§.

16 § En veterinär ska vid varje besök i besättningen utföra följande uppgifter:

1. Kontrollera att de grundläggande förutsättningarna för förskrivningen av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning är uppfyllda. I denna kontroll ingår inte de kontroller som ska utföras enligt 22 § andra stycket och 28 §.
2. Följa upp de behandlingar som har gjorts sedan det föregående besöket, inklusive bedömning av behandlingsresultat och avstämning av läkemedelsåtgång.
3. Särskilt följa upp behandlingar där andrahandsval av antibiotika har använts. Om andelen behandlingar med andrahandsval av antibiotika visar på en ökande trend ska veterinären utreda varför djuren inte svarar på förstahandsval av antibiotika.

17 § Högst 20 procent av besöken enligt 16 § får utföras som digitala besök. Två besök i direkt följd får dock inte vara digitala. Inledande besök ska alltid ske på plats på anläggningen.

18 § En veterinär ska minst var fjärde månad göra ett utvidgat besök i besättningen. Vid detta besök ska veterinären utöver vad som anges i 16 § göra följande:

1. Kontrollera hur det förebyggande djurhälsoarbetet enligt djurhälsoplanen fortskrider samt ge råd om hur det förebyggande arbetet ska fortsätta.
2. Noggrant gå igenom besättningen för att kontrollera djurskyddet. Om det gäller en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion, en besättning med grisar för köttproduktion eller en besättning med grisar för avelsproduktion ska veterinären dessutom fylla i en djurskyddsdeklaration enligt bilaga 2 och 3 till dessa föreskrifter.
3. Gå igenom sjukdomsförekomsten i besättningen samt följa upp hög eller ökande sjukdomsförekomst. Vid behov revidera behandlingsinstruktionerna enligt 4 §.
4. Vid behov revidera djurhälsoplanen baserat på situationen i besättningen och nya forskningsrön och branschriktlinjer.

19 § En veterinär som förskriver läkemedel för en period som är kortare än fyra månader ska göra ett inledande besök i enlighet med 14 § och ett avslutande besök där sjukdomsförekomst och läkemedelsanvändning ska summeras. Mellan det inledande och det avslutande besöket ska veterinären besöka besättningen enligt de intervall som anges i 27, 28, 30, 32, 34, 35, 37 och 38 §§. Vid dessa besök ska veterinären utföra de uppgifter som anges i 16 §.

Vid förskrivning av läkemedel för en period som är kortare än fyra månader får som mest ett besök vara digitalt. Det inledande och avslutande besöket ska dock alltid ske på plats på anläggningen.

Journalföring vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning

20 § En veterinär ska i efterhand journalföra de läkemedelsbehandlingar som djurhållaren har utfört i samband med förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning. Journalföringen ska antingen ske löpande eller i samband med de besök veterinären gör i besättningen enligt 16–19 §§.

Läkemedelsbehandlingarna ska vara journalförda senast två månader efter att djurhållaren behandlade djuren. Samtliga läkemedelsbehandlingar utförda under december månad ska dock vara journalförda senast den 15 februari året efter.

21 § En veterinär ska journalföra samtliga besök han eller hon har utfört i besättningen oavsett om djurhållaren har utfört några läkemedelsbehandlingar eller inte. I journalen ska, utöver det som anges i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:XX) om skyldigheter för djurhälsopersonal, samtliga följande uppgifter och dokument ingå:

1. Djurhälsoplanen om den har uppdaterats enligt 18 § 4.
2. Uppgifter om läkemedelsanvändningen inklusive utfallet av användningen, det vill säga om behandlingen har haft avsedd effekt eller inte.
3. Bedömning av djurhälsoläget i besättningen.
4. Bedömning av djurskyddet i besättningen. Om en djurskyddsdeklaration har upprättats under besöket ska denna bifogas.

5. Bedömning av om det är lämpligt att fortsätta med villkorad läkemedelsanvändning i besättning.

Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med nötkreatur för mjölkproduktion

22 § En veterinär får bara påbörja förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning i en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion om besättningen uppfyller följande krav sett till den senaste tolv månadersperioden:

1. Andelen självdöda eller avlivade kor understiger 10 procent.
Detta beräknas genom att det totala antalet självdöda eller avlivade kor under de senaste 12 månaderna divideras med medelkoantalet i besättningen under samma tidsperiod.
2. Dödligheten för kalvar 1–60 dagar understiger 6 procent.
Detta beräknas genom att det totala antalet kvig- och tjurkalvar som under de senaste 12 månaderna har dött vid en ålder mellan 1 och 60 dagar divideras med antalet kalvar som har fötts i besättningen under samma tidsperiod.
3. Andelen behandlade juverinflammationer understiger 20 procent.
Detta beräknas genom att antalet behandlingar mot juverinflammation under de senaste 12 månaderna divideras med medelkoantalet i besättningen under samma tidsperiod.

Veterinären ska en gång per år kontrollera att besättningen fortfarande uppfyller kraven i första stycket. Om besättningen inte uppfyller kraven i första stycket ska veterinären omedelbart upphöra med förskrivningen av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning.

23 § En veterinär får trots vad som anges i 22 § påbörja förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning även om besättningen inte uppfyller kravet om dödlighet för kalv 1–60 dagar enligt 22 § första stycket 2. Detta gäller under förutsättning att båda dessa villkor är uppfyllda:

1. Veterinären bedömer att besättningen har möjlighet att uppfylla kravet om dödlighet för kalv 1–60 dagar under den kommande tolv månadersperioden.
2. Veterinären har tillsammans med djurhållaren tagit fram en åtgärdsplan för hur kalvhälsan ska förbättras och därmed dödligheten minska.

Om besättningen inte uppfyller kravet om dödlighet för kalv 1–60 dagar enligt 22 § första stycket 2 inom 12 månader efter att förskrivningen enligt första stycket inleddes ska veterinären upphöra med förskrivningen av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning. Veterinären får därefter bara förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning först efter att besättningen uppfyller samtliga krav i 22 § första stycket eller efter att ytterligare 12 månader har passerat.

24 § En veterinär får trots vad som anges i 22 § andra stycket fortsätta med förskrivningen av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning även om besättningen inte längre uppfyller samtliga krav i 22 § första stycket. Detta gäller under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Veterinären bedömer att orsaken till att besättningen inte längre uppfyller kraven är tillfällig samt att djurhållaren inte har kunnat styra över orsaken till att besättningen inte längre uppfyller kraven.

2. Veterinären bedömer att djurhälsan i besättningen kommer att kunna förbättras och att kraven därmed kommer att uppfyllas under den kommande tolv-månadersperioden.
3. Veterinären har tillsammans med djurhållaren tagit fram en åtgärdsplan för hur kraven ska kunna uppfyllas.

Veterinären ska redovisa sina bedömningar enligt första stycket i journalen samt meddela länsstyrelsen i det län där den aktuella anläggningen ligger om bedömningarna.

25 § En veterinär får bara förskriva läkemedel som innehåller följande substanser för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med nötkreatur för mjölkproduktion:

1. Bensylpenicillin för systemiskt bruk.
2. Intramammarier innehållande bensylpenicillin och bensylpenicillin i kombination med aminoglykosid.
3. Intramammarier avsedda för sintidsbehandling.
4. Intramammarier som bara innehåller en plugg/spenförslutning.
5. Imidocarb.
6. Oxytocin.
7. Samtliga för djurslaget godkända NSAID-preparat.
8. Samtliga för djurslaget godkända vacciner.
9. Samtliga för djurslaget godkända vitaminpreparat.
10. Samtliga för djurslaget godkända preparat med mineraler.
11. Samtliga för djurslaget godkända antiparasitära preparat.

Läkemedel enligt första stycket 7–11 anses vara godkända även när veterinären har fått licens för läkemedlet från Läkemedelsverket. I de fall det inte finns något godkänt läkemedel med lämplig styrka eller beredningsform för det aktuella djurslaget eller när det godkända läkemedlet inte går att få tag på, får veterinären använda ett annat läkemedel med samma aktiva substans enligt kaskadprincipen.

26 § En veterinär får bara förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med nötkreatur för mjölkproduktion för behandling av följande symtombilder och under förutsättning att besättningsutredningen enligt 3 § har visat att de är lämpliga att inkludera i förskrivningen.

1. Immunisering (vaccinering) av vuxna djur, ungdjur och kalvar.
2. Symtom som tyder på bakteriell infektion i klövspalten hos vuxna djur och ungdjur.
3. Symtom som tyder på genomgående defekt i sulan (sår eller böld i sula, vita linje eller tå).
4. Symtom som tyder på akut klinisk bakteriell eller kronisk klinisk juverinflammation hos vuxna kor.
5. Symtom som tyder på sommarsjuka (babesios).
6. Symtombild som tyder på bakteriell eller virusorsakad infektion i lungor hos kalvar som inte har betat.
7. Symtom som tyder på infektion i tarm hos kalvar.
8. Symtom som tyder på bakteriell infektion i navel hos kalvar.
9. Symtom som tyder på bakteriell infektion i enstaka led hos kalvar.
10. Symtom som tyder på oral form av nekrobacillos hos kalvar.

27 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsbehandling ska besöka besättningar med nötkreatur för mjölkproduktion enligt följande intervaller:

1. En besättning med medelkoantal som är lägre än 100 kor ska besökas var tredje vecka.
2. En besättning med medelkoantal på 100–250 kor ska besökas varannan vecka.
3. En besättning med medelkoantal som är högre än 250 kor ska besökas varje vecka.

28 § Om en besättning med nötkreatur för mjölkproduktion uppfyller samtliga följande krav får tiden mellan besöken enligt 27 § fördubblas:

1. Dödligheten för spädkalvar yngre än 24 timmar understiger åtta procent.
Detta beräknas genom att det totala antalet kvig- och tjurkalvar som under de senaste 12 månaderna har dött innan de uppnått 24 timmars ålder divideras med antalet kalvar som har fötts i besättningen under samma tidsperiod.
2. Dödligheten för kalvar 1–180 dagar understiger fem procent.
Detta beräknas genom att det totala antalet kvig- och tjurkalvar som under de senaste 12 månaderna har dött vid en ålder av 1–180 dagar divideras med antalet kalvar som har fötts i besättningen under samma tidsperiod.
3. Andelen självdöda eller avlivade kor understiger åtta procent.
Detta beräknas genom att det totala antalet självdöda eller avlivade kor under de senaste 12 månaderna divideras med medelkoantalet i besättningen under samma tidsperiod.
4. Andelen behandlade juverinflammationer understiger 10 procent.
Detta beräknas genom att antalet behandlingar mot juverinflammation under de senaste 12 månaderna divideras med medelkoantalet i besättningen under samma period.

Veterinären ska var fjärde månad kontrollera att besättning som har utökat besöksintervall fortfarande uppfyller villkoren i första stycket.

Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med nötkreatur för köttproduktion med eller utan moderdjur samt avelsbesättningar

29 § En veterinär får bara förskriva följande läkemedel som innehåller följande substanser för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med nötkreatur för köttproduktion med eller utan moderdjur samt avelsbesättningar:

1. Bensylpenicillin, inklusive intramammarier, för behandling under pågående laktation.
2. Trimetoprim – bara efter konstaterad besättningssmitta.
3. Tetracyklin – bara efter konstaterad besättningssmitta.
4. Florfenikol – bara efter konstaterad besättningssmitta.
5. Tulatromycin – bara efter konstaterad besättningssmitta.
6. Imidocarb.
7. Oxytocin.
8. Samtliga för djurslaget godkända vacciner.
9. Samtliga för djurslaget godkända vitaminpreparat.
10. Samtliga för djurslaget godkända preparat med mineraler.

11. Samtliga för djurslaget godkända antiparasitära preparat.

Läkemedel enligt första stycket 8–11 anses vara godkända även när veterinären har fått licens för läkemedlet från Läkemedelsverket. I de fall det inte finns något godkänt läkemedel med lämplig styrka eller beredningsform för det aktuella djurslaget eller när det godkända läkemedlet inte går att få tag på, får veterinären använda ett annat läkemedel med samma aktiva substans enligt kaskadprincipen.

Allmänna råd till 5 kap. 29 §

En konstaterad besättningssmitta bör ha verifierats med mikrobiologisk undersökning och resistensbestämning som visar att det förskrivna läkemedlet är verksamt mot den aktuella smittan i den aktuella besättningen.

30 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsbehandling ska besöka besättningar med nötkreatur för köttproduktion med eller utan moderdjur samt avelsbesättningar minst var åttonde vecka, dock totalt minst åtta gånger per år.

Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med gris för köttproduktion eller avel

31 § En veterinär får bara förskriva följande läkemedel som innehåller följande substanser för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med gris för köttproduktion eller avel:

1. Antimikrobiella läkemedel av kategori D enligt EMA:s (European Medical Agency) ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning”¹¹.
2. Följande antimikrobiella läkemedel av kategori C enligt EMA:s (European Medical Agency) ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning”¹²:
  - a) Tylosin – bara efter konstaterad besättningssmitta.
  - b) Tylvalosin – bara efter konstaterad besättningssmitta.
  - c) Tulatromycin – bara efter konstaterad besättningssmitta.
  - d) Tildipirosin – bara efter konstaterad besättningssmitta.
  - e) Gamitromycin – bara efter konstaterad besättningssmitta.
  - f) Paromomycinsulfat – bara efter konstaterad besättningssmitta.
  - g) Neomycinsulfat – bara efter konstaterad besättningssmitta.
  - h) Florfenikol – bara efter konstaterad besättningssmitta.
3. Oxytocin.
4. Menbuton.
5. Altrenogest – under förutsättning att det används enligt bestämmelserna i 2 kap. 13 §.
6. Omeprazol.
7. Metamizol.
8. Läkemedel för lokalbedövning i samband med kastrering av hangrisar yngre än 7 dagar.
9. Samtliga för djurslaget godkända NSAID-preparat.

¹¹ EMA:s ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning” finns publicerad på EMA:s webbplats.

¹² EMA:s ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning” finns publicerad på EMA:s webbplats.

10. Dexametason.
11. Glukoslösning.
12. Samtliga för djurslaget godkända vacciner.
13. Samtliga för djurslaget godkända vitaminpreparat.
14. Samtliga för djurslaget godkända preparat med mineraler.
15. Samtliga för djurslaget godkända antiparasitära preparat.

Läkemedel enligt första stycket 12–15 anses vara godkända även när veterinären har fått licens för läkemedlet från Läkemedelsverket. I de fall det inte finns något godkänt läkemedel med lämplig styrka eller beredningsform för det aktuella djurslaget eller när det godkända läkemedlet inte går att få tag på får veterinären använda ett annat läkemedel med samma aktiva substans kaskadprincipen.

Antimikrobiella läkemedel av kategori A och B enligt EMA:s (European Medical Agency) ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning”¹³ får inte förskrivas i samband med villkorad läkemedelsanvändning.

Allmänna råd till 5 kap. 31 §

En konstaterad besättningssmitta bör ha verifierats med mikrobiologisk undersökning och resistensbestämning som visar att det förskrivna läkemedlet är verksamt mot den aktuella smittan i den aktuella besättningen.

32 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsbehandling ska besöka besättningar med gris för köttproduktion eller avel minst var åttonde vecka, dock totalt minst åtta gånger per år.

Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med får för produktion av kött, ull eller skinn samt besättningar med får för mjölkproduktion

33 § En veterinär får bara förskriva följande läkemedel som innehåller följande substanser för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med får för produktion av kött, ull eller skinn samt besättningar med får för mjölkproduktion:

1. Bensylpenicillin
2. Trimetoprim-sulfa
3. Tetracykliner
4. Kloxacillin i form av ögonsalva.
5. Oxytocin.
6. Glukoslösning.
7. Samtliga för djurslaget godkända NSAID-preparat.
8. Samtliga för djurslaget godkända vacciner.
9. Samtliga för djurslaget godkända vitaminpreparat.
10. Samtliga för djurslaget godkända preparat med mineraler.
11. Samtliga för djurslaget godkända antiparasitära preparat.

Läkemedel enligt första stycket 7–11 anses vara godkända även när veterinären har fått licens för läkemedlet från Läkemedelsverket. I de fall det inte finns något godkänt

---

¹³ EMA:s ”Kategorisering av antibiotika för användning till djur för förständig och ansvarsfull användning” finns publicerad på EMA:s webbplats.

läkemedel med lämplig styrka eller beredningsform för det aktuella djurslaget eller när det godkända läkemedlet inte går att få tag på, får veterinären använda ett annat läkemedel med samma aktiva substans enligt kaskadprincipen.

34 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsbehandling ska besöka besättningar med får för produktion av kött, ull eller skinn minst var åttonde vecka, dock totalt minst åtta gånger per år.

35 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsbehandling ska besöka besättningar med får för mjölkproduktion minst var tredje vecka. Om veterinären bedömer att djurhälsoläget i besättningen är tillräckligt gott kan besöksintervallet utökas till var sjätte vecka.

Särskilda bestämmelser vid förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med get för produktion av kött, ull eller skinn samt besättningar med get för mjölkproduktion

36 § En veterinär får bara förskriva följande läkemedel som innehåller följande substanser för villkorad läkemedelsanvändning till besättningar med get för produktion av kött, ull eller skinn samt besättningar med get för mjölkproduktion:

1. Bensylpenicillin
2. Trimetoprim-sulfa
3. Tetracykliner
4. Kloxacillin i form av ögonsalva.
5. Oxytocin.
6. Glukoslösning.
7. Samtliga för djurslaget godkända NSAID-preparat.
8. Samtliga för djurslaget godkända vacciner.
9. Samtliga för djurslaget godkända vitaminpreparat.
10. Samtliga för djurslaget godkända preparat med mineraler.
11. Samtliga för djurslaget godkända antiparasitära preparat.

I Läkemedel enligt första stycket 7–11 anses vara godkända även när veterinären har fått licens för läkemedlet från Läkemedelsverket. I de fall det inte finns något godkänt läkemedel med lämplig styrka eller beredningsform för det aktuella djurslaget eller när det godkända läkemedlet inte går att få tag på, får veterinären använda ett annat läkemedel med samma aktiva substans enligt kaskadprincipen.

37 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsbehandling ska besöka besättningar med get för produktion av kött, ull eller skinn minst var åttonde vecka, dock totalt minst åtta gånger per år.

38 § En veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsbehandling ska besöka besättningar med get för mjölkproduktion minst var tredje vecka. Om veterinären bedömer att djurhälsoläget är tillräckligt gott kan besöksintervallet utökas till var sjätte vecka.

6 KAP. VILLKORAD LÄKEMEDELSHANTERING – DJURHÅLLARE

1 § Bara djurhållare som har besättningar med någon av följande djurkategorier har möjlighet att ingå en skriftlig överenskommelse med en eller flera veterinärer om sådan förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelshantering som avses i 5 kap.:

1. Nötkreatur för köttproduktion med eller utan moderdjur samt nötkreatur i avelsbesättningar.
2. Nötkreatur för mjölkproduktion.
3. Gris för köttproduktion eller avel
4. Får för produktion av kött, ull eller skinn.
5. Får för mjölkproduktion.
6. Get för produktion av kött, ull eller skinn.
7. Get för mjölkproduktion.

Överenskommelsen enligt första stycket ska innehålla de uppgifter som anges i 5 kap. 5 §.

En djurhållare kan bara ha en överenskommelse om förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelshantering per besättning. En djurhållare som har besättningar med olika djurkategorier kan dock ha en överenskommelse per djurkategori.

2 § En djurhållare som vill ingå en överenskommelse enligt 1 § ska dessförinnan utföra samtliga följande uppgifter:

1. I samråd med en eller flera veterinärer bedriva ett förebyggande djurhälsoarbete i besättningen.
2. Säkerställa att djurhälsan och djurskyddet i besättningen är sådant att veterinären eller veterinärerna bedömer att det är lämpligt med förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning.
3. Med godkänt resultat ha gått en kurs i villkorad läkemedelsanvändning enligt bilaga 4 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter för den djurkategori som den villkorade läkemedelsanvändningen avser.

3 § En djurhållare som har ingått en överenskommelse enligt 1 § ska minst vartannat år vidareutbilda sig i förebyggande djurhälsovård för den djurkategori som den villkorade läkemedelsanvändningen avser samt redovisa sin vidareutbildning för den eller de veterinärer som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning.

Allmänna råd till 6 kap. 3 §

Vidareutbildning enligt 3 § kan till exempel ske på något av följande sätt:

1. *Föreläsningar – fysiskt eller digitalt.*
2. *Studiebesök i en annan besättning med aktuellt djurslag.*
3. *En grundlig genomgång i den egna besättningen av en veterinär som normalt inte är verksam i besättningen.*

4 § En djurhållare ska informera den förskrivande veterinären om vilka personer som ansvarar för behandlingarna i besättningen.

Djurhållaren ska se till att de personer som ansvarar för behandlingarna i besättningen har gått en grundkurs i villkorad läkemedelsanvändning enligt bilaga 4 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter för de djurslag som den villkorade läkemedelsanvändningen avser samt har vidareutbildat sig i enlighet med 3 §.

5 § En djurhållare ska använda de läkemedel som en veterinär har förskrivit för villkorad läkemedelsanvändning enligt veterinärens instruktioner.

6 § En djurhållare ska ställa uppgifter om alla utförda behandlingar inom ramen för villkorad läkemedelsanvändning till den förskrivande veterinärens förfogande i samband med de besök som en veterinär ska göra i enlighet med 5 kap. 15 § eller på annat sätt som djurhållaren och veterinären har kommit överens om.

7 KAP. OPERATIVA INGREPP OCH INJEKTIONER SOM FÅR UTFÖRAS AV EN DJURHÅLLARE

1 § Grundläggande bestämmelser om operativa ingrepp på eller injektioner till djur finns i djurskyddslagen (2018:1192) samt djurskyddsförordningen (2019:66).

2 § En djurhållare får utföra de operativa ingrepp på och ge de injektioner som anges i 3–12 §§ utan att djurhälsopersonal behöver anlitas. De operativa ingrepp som anges i 4–11 §§ får dessutom utföras utan att djuret är bedövat.

De operativa ingrepp som anges i 3–12 §§ får bara utföras under förutsättning att den som utför ingreppet uppfyller samtliga följande villkor:

1. Har reell kompetens för ingreppet.
2. Utför ingreppet på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt.
3. Iakttar god hygien.
4. Använder instrument som är ändamålsenliga för ingreppet.

Ge injektioner

3 § En djurhållare får ge följande injektioner till djur:

1. Uppföljande injektioner av läkemedel, inklusive uppföljande infusioner som en veterinär har ordinerat. Injektionerna ska ske enligt veterinärens instruktioner.
2. Injektioner med läkemedel i samband med en veterinärs förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelshantering enligt 5 kap.
3. Injektioner med läkemedel för immobilisering om djurhållaren med godkänt resultat har gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.
4. Injektioner av järnläkemedel till smågrisar innan grisarna har uppnått tre veckors ålder.

Identitetsmärka djur

Identitetsmärka hundar, katter, kaniner och illrar

4 § En djurhållare får identitetsmärka hundar, katter, kaniner eller illrar med en injicerbar transponder utan att djuret är bedövat. Detta gäller under förutsättning att djurhållaren dels med godkänt resultat har gått en grundkurs i läkemedelshantering enligt bilaga 2 till Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:XX) om den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen yrkesmässigt utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt om veterinärs tillhandahållande av läkemedel till sådana personer, dels uppfyller något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin och iller enligt bilaga 5 till dessa föreskrifter.
2. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hundar, katter, kaniner och illrar enligt äldre föreskrifter.

3. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hundar, katter, kaniner och illrar med motsvarande innehåll i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.

Innan en djurhållare får märka djur självständigt efter avklarad kurs i märkning enligt första stycket 1 ska han eller hon märka de första fem djuren under handledning av en veterinär eller en djursjukskötare. Om veterinären eller djursjukskötaren bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Identitetsmärkning enligt första stycket får bara ske om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

Allmänna råd till 7 kap. 4 § tredje stycket

Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bör vara upptagen med något som denne kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser.

Identitetsmärka hästdjur

5 § En djurhållare får identitetsmärka hästdjur med en injicerbar transponder utan att djuret är bedövat. Detta gäller under förutsättning att id-märkaren uppfyller något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur enligt bilaga 6 till dessa föreskrifter.
2. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur med motsvarande innehåll i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.

Innan en djurhållare får märka djur självständigt efter avklarad kurs i märkning enligt första stycket 1 ska han eller hon märka de första fem djuren under handledning av en veterinär eller en djursjukskötare. Om veterinären eller djursjukskötaren bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Identitetsmärka kameldjur

6 § En djurhållare får identitetsmärka kameldjur med en injicerbar transponder utan att djuret är bedövat. Detta gäller under förutsättning att id-märkaren uppfyller något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur enligt bilaga 7 till dessa föreskrifter.
2. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur med motsvarande innehåll i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.

Innan en djurhållare får märka djur självständigt efter avklarad kurs i märkning enligt första stycket 1 ska han eller hon märka de första fem djuren under handledning

av en veterinär eller en djursjukskötare. Om veterinären eller djursjukskötaren bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Identitetsmärka klövdjur

7 § En djurhållare får identitetsmärka klövdjur förutom kameldjur, på följande sätt:

1. Applicering av öronmärken.
2. Tatuering.
3. Klippta hack i öronen. Detta gäller bara klövdjur i fångenskap som inte omfattas av kravet på märkning med öronmärken enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag")¹⁴.

Grisar som omfattas av kravet på märkning enligt nämnda förordning får dock identitetsmärkas med klippta hack i öronen under förutsättning att det bara sker i undantagsfall och bara på djur som tillhör en kull avsedd för rekrytering. Märkning genom klippta hack i öronen får inte göras på djur som vistas i en temperatur som understiger -5°C .

Slipa tänder på grisar

8 § En djurhållare får slipa tänder på grisar under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Ingreppet utförs inte rutinmässigt utan bara om det erfarenhetsmässigt har visat sig i besättningen att det uppkommer skador på andra djur om ingreppet inte utförs.
2. Ingreppet utförs innan djuret har uppnått en veckas ålder.
3. Ingreppet utförs enligt instruktion av en veterinär.
4. Bara hörntändernas yttersta spets slipas.
5. Slipningen sker på ett likformigt sätt och lämnar en oskadad och jämn tandyta.

Behandla klövbölder och klövsulesår

9 § En djurhållare får behandla klövbölder och klövsulesår på djur under förutsättning att ingreppet inte omfattar underliggande mjukdelsvävnad.

Ta bort övertaliga spenar på kalvar

10 § En djurhållare får ta bort övertaliga spenar på kalvar under förutsättning att båda dessa villkor är uppfyllda:

1. Ingreppet utförs innan djuret har uppnått en månads ålder.
2. Ingreppet sker med ett tillräckligt vasst instrument så att hela spenen kan avlägsnas i ett klipp så att djuret orsakas minimalt med smärta.

Allmänna råd till 7 kap. 10 §

Borttagande av övertaliga spenar bör utföras i samband med avhorning när kalven har fått sederande och smärtlindrande läkemedel.

---

¹⁴ EUT L 84, 31.3.2016, s. 1 (Celex 32016R0429).

Ta bort yttersta delen av de bakre tårna på avelstuppar

11 § En djurhållare får ta bort den yttersta delen av de bakre tårna på avelstuppar under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Syftet med ingreppet är att skydda hönorna från skador vid parning.
2. Ingreppet utförs efter instruktion av en veterinär.
3. Ingreppet utförs innan djuret har uppnått 24 timmars ålder.
4. Ingreppet utförs vid den yttersta leden av de bakre tårna och snittet läggs precis under klon samt är rakt avskuret så att såret kan dra ihop sig efter ingreppet.

Kastrera hangrisar

12 § Av 4 kap. 1 § andra stycket framgår att handjur av gris får kastreras kirurgiskt utan att en veterinär eller annan djurhälsopersonal anlitas under förutsättning att kastreringen utförs innan djuret uppnått sju dagars ålder. För att få utföra sådan kastrering och för att få injicera lokalbedövningsmedel och medel för smärtlindring i anslutning till ingreppet ska samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Djurhållaren har med godkänt resultat gått en kurs i läkemedelshantering och kastrering av gris enligt bilaga 8 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.
2. Ingreppet utförs under lokal bedövning.
3. Ingreppet utförs med en vass skalpell av engångstyp, en vass och lämpligt utformad tång eller ett vasst engångsrakblad fastsatt i en hållare.
4. Injektioner av lokalbedövning och smärtlindring sker med engångskanyl.

Innan en djurhållare får utföra de ingrepp som avses i första stycket självständigt efter avklarad kurs enligt första stycket 1 ska han eller hon utföra ingreppet på de första fem djuren under handledning av en veterinär. Om veterinären bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Kastrera renar

13 § En djurhållare som kastrerar handjur av ren enligt 4 kap. 1 § andra stycket djurskyddsförordningen (2019:66) ska ha reell kompetens för ingreppet, utföra ingreppet på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt samt iaktta god hygien i samband med ingreppet. Han eller hon ska dessutom utföra ingreppet med en vass skalpell av engångstyp, en vass och lämpligt utformad tång eller ett vasst engångsrakblad fastsatt i en hållare.

8 KAP. DJURHÅLLARES REGISTRERING AV BEHANDLINGAR

1 § Ytterligare bestämmelser om djurhållares journalföring finns i artikel 102 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429.

2 § Utöver de uppgifter som en djurhållare ska registrera vid behandling av livsmedelsproducerande djur enligt artikel 108 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 ska djurhållaren även registrera samtliga följande uppgifter:

1. Diagnos eller annan orsak till behandlingen.

2. Klockslag för behandlingen om karenstiden är kortare än 24 timmar.
Dokumentationen enligt första stycket ska sparas i minst fem år och kunna visas upp vid kontroll.

Allmänna råd till 8 kap. 2 §

Registreringen kan göras genom att veterinärens besöksjournal sparas, förutsatt att journalen innehåller de begärda uppgifterna.

3 § En djurhållare ska registrera samtliga följande uppgifter vid behandling av djur som hålls för pälsproduktion:

1. Datum för behandlingen.
2. Diagnos eller annan orsak till behandlingen.
3. Läkemedlets namn och dosering.
4. Behandlingstidens längd.
5. Namn på den förskrivande veterinären.

Dokumentationen enligt första stycket ska sparas i minst fem år och kunna visas upp vid kontroll.

Allmänna råd till 8 kap. 3 §

Registreringen kan göras genom att veterinärens besöksjournal sparas, förutsatt att journalen innehåller de begärda uppgifterna.

4 § Den som håller djur för pälsproduktion ska kunna styrka inköp och innehav av veterinärmedicinska läkemedel under en period av minst fem år efter det att läkemedlet har tillförts det enskilda djuret.

5 § En djurhållare som immobiliserar djur ska efter varje immobilisering där en veterinär inte har varit närvarande skicka en rapport till den förskrivande veterinären. Rapporten ska innehålla samtliga följande uppgifter:

1. Anledningen till att djuret har immobiliserats.
2. Händelseförloppet under immobiliseringen.
3. Vilket läkemedel som har använts.
4. Doseringen av läkemedlet som har använts vid immobiliseringen.
5. Hanteringen av överblivna läkemedel.
6. I förekommande fall namn på den veterinär som har varit närvarande vid immobiliseringen.

9 KAP. DJURHÅLLARES INNEHAV OCH ANVÄNDNING AV LÄKEMEDEL

1 § I tabell 2 i bilagan i kommissionens förordning (EU) nr 37/2010 finns angivet vilka läkemedel som inte får användas till livsmedelsproducerande djur enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 470/2009.

2 § En djurhållare får inte ge livsmedelsproducerande djur följande substanser:

1. Tyreostatika.
2. Stilbener, stilbenderivat, deras salter och estrar.
3. Östradiol 17- β och dess esterliknande derivat.

4. Ämnen med androgen effekt.

3 § En djurhållare får inte inneha veterinärmedicinska läkemedel som innehåller β -receptorstimulerande substanser om läkemedlen kan användas för att motverka livmoderkontraktioner.

10 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från följande bestämmelser i dessa föreskrifter 3 kap. 6 §, 5 kap. 2, 12, 17, 19, 22, 25, 28, 29, 31, 33 och 36 §§, 6 kap. 2 § 3, 3 § och 4 § andra stycket samt 7 kap. 3 § 3, 4–6 §§ och 12 § första stycket 1 och andra stycket.

2 § Jordbruksverket kan medge undantag från förbudet i 2 kap. 8 § första stycket om samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Det gäller ett djur som
  - a) är samhällsekonomiskt värdefullt,
  - b) tillhör en utrotningshotad art, eller
  - c) tillhör en hotad husdjursras och är genetiskt värdefullt.
2. Prognosen vid en behandling med läkemedlet är god.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den [dag] [månad] 2023. De allmänna råden ska börja gälla samma dag.
2. Genom författningen upphävs Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:32) om läkemedel och läkemedelsanvändning.
3. Bestämmelserna i 5 kap. 2 §, att en veterinär som förskriver läkemedel för villkorad läkemedelshantering till en eller flera besättningar ska ha gått en kurs i villkorad läkemedelsanvändning och strategiskt förebyggande djurhälsoarbete med inriktning på aktuellt djurslag, gäller dock från och med den 1 januari 2025 vad gäller förskrivning till besättningar med andra djurkategorier än nötkreatur för mjölkproduktion.
4. Bestämmelserna i 5 kap. 3 §, att en veterinär innan han eller hon får förskriva läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till en besättning ska ta fram en djurhälsoplan i samråd med djurhållaren, gäller dock från och med den 1 januari 2025 vad gäller förskrivning till besättningar där veterinären redan vid dessa föreskrifters ikraftträdande har ingått en överenskommelse med djurhållaren om förskrivning för villkorad läkemedelsanvändning.

5. Bestämmelserna i 5 kap. 5 §, att en överenskommelse om förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till en besättning ska innehålla en djurhälsoplan, gäller dock från och med den 1 januari 2025 vad gäller förskrivning till besättningar där veterinären redan vid dessa föreskrifters ikraftträdande har ingått en överenskommelse med djurhållaren om förskrivning för villkorad läkemedelsanvändning.
6. Bestämmelserna i 5 kap. 8 §, att en anmälan om förskrivning av läkemedel för villkorad läkemedelsanvändning till en besättning ska innehålla en djurhälsoplan, gäller dock från och med den 1 januari 2025 vad gäller förskrivning till besättningar där veterinären redan vid dessa föreskrifters ikraftträdande har ingått en överenskommelse med djurhållaren om förskrivning för villkorad läkemedelsanvändning.
7. Bestämmelserna i 6 kap. 3 §, att en djurhållare som har ingått en överenskommelse om förskrivning för villkorad läkemedelshandling regelbundet ska gå en vidareutbildning, gäller dock från och med den 1 januari 2025 vad gäller djurhållare som håller andra djurkategorier än nötkreatur för mjölkproduktion.
8. Bestämmelserna i 7 kap. 4 §, att en djurhållare med godkänt resultat ska ha gått en kurs i grundkurs i läkemedelshandling enligt bilaga 2 till Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:XX) om den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen yrkesmässigt utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt om veterinärs tillhandahållande av läkemedel till sådana personer, gäller inte den som har gått en kurs i identitetsmärkning av dessa djurslag enligt äldre föreskrifter.

CHRISTINA NORDIN

Gerd Sundström
(Internationella frågor och
djurhälsopersonalenheten)

Bilaga 1

KURS I IMMOBILISERING

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i immobilisering som avses i 3 kap. 6 § och 7 kap. 3 § i dessa föreskrifter ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med utbildning i immobilisering och praktisk erfarenhet av att immobilisera både domesticerade och icke domesticerade djur. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i immobilisering ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till Jordbruksverket. Detta gäller inte för den som håller en kurs i immobilisering som Jordbruksverket har godkänt enligt tidigare föreskrifter.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en kurs i immobilisering enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska vara på eftergymnasial nivå, omfatta minst 35 timmar samt inkludera både teoretisk och praktisk undervisning. För veterinärer som går kursen kan kursen förkortas med motsvarande timmar som de grundläggande teoretiska delarna omfattar under förutsättning att veterinären har reell kompetens inom de områdena.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Deltagarna ska injicera läkemedel för immobilisering genom att använda injektionsvapen, blåsrör och injektionsprojektiler.
2. Deltagarna ska kunna hantera och övervaka djur på ett säkert sätt innan, under och efter immobiliseringen.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi och fysiologi, inklusive stresspåverkan för aktuella djurslag med fokus på de delar som behövs för att kunna immobilisera djur.

2. Grundläggande farmakologi, dosering av läkemedel, läkemedelsbiverkningar, vävnadsretande preparat, rests substanser och karenstider.
3. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
  - a) Hur olika preparat ska hanteras.
  - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
  - c) Vikten av datummärkning.
  - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
  - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
  - f) Hantering av läkemedelsavfall.
4. Basala hygienrutiner vid injektioner.
5. Hantering och förvaring av injektionsvapen, blåsrör och injektionsprojektiler.
6. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur, läkemedel och injektionsutrustning.
7. Risker med immobilisering för den som immobiliserar, det djur som immobiliseras, allmänheten samt natur och miljö. Riskförebyggande arbete inklusive säkerhetsrutiner samt hantering av olycksfall.
8. Journalföring och rapportering.
9. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar immobilisering av djur.¹⁵

Djur och övrigt övningsmaterial

1. Den praktiska delen av kursen ska utföras i en djurpark, ett vilthägn, på en forskningsanläggning eller motsvarande inrättning under direkt handledning och närvaro av en veterinär.
2. Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektionsteknik ska övningsmodeller användas innan träningen övergår till levande djur. Vid träning av säker hantering av djur ska levande djur användas.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.

---

¹⁵ Detta kan till exempel vara relevanta delar ur följande lagstiftning: lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, djurskyddslagen (2018:1192), djurskyddsförordningen (2019:66), dessa föreskrifter samt föreskrifter från Naturvårdsverket.

**DJURSKYDDSDEKLARATION,
NÖTKREATUR FÖR MJÖLKPRODUKTION**

**DJURSKYDDSDEKLARATION
Nötkreatur för mjölkproduktion**

Enligt 5 kap 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:XX) om veterinärs ordination av läkemedel, djurhållares registrering av uppgifter samt operativa ingrepp en djurhållare får utföra.

Djurägare/företag

Namn på djurägare/företag	Gårdsnamn	Stall *	Avdelning *
Person-/organisationsnummer	Fastighetsbeteckning gård 1		
Anläggningens registrerings- eller godkännandenummer	Fastighetsbeteckning gård 2		
Typ av produktion	Fastighetsbeteckning gård 3		

* Uppgifter om stall och avdelning ifylls bara i det fall brister har noterats (nej-ruta ikryssad)

Underskrift av förskrivande veterinär

Som förskrivande veterinär bedömer jag att djurskyddsförhållandena i denna besättning medger att villkorad läkemedelsanvändning kan ske:	☐ Ja	☐ Ja, åtgärdsplan upprättas för brister som har noterats	☐ Nej
Datum	Underskrift		
Veterinärens telefonnummer	Namnförtydligande		

Nötkreaturens allmänna tillstånd m.m.

*Uppgifter om stall och avdelning ifylls bara i det fall brister har noterats (Nej-ruta ikryssad)

1	Djuren har godtagbart hull	☐ Ja	Nej ☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård
					Stall
					Avd.
2	Djuren har tillfredsställande benstatus, klövstatus samt rörelsemönster	☐ Ja	Nej ☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård
					Stall
					Avd.
3	Djuren och djurutrymmena är tillfredsställande rena	☐ Ja	Nej ☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård
					Stall
					Avd.
4	Djur som är skadade eller sjuka har fått nödvändig vård och hålls på lämpligt sätt	☐ Ja	Nej ☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas ☐ Inte aktuellt	Gård
					Stall
					Avd.

Inhysning

5	Djuren har tillräckligt med utrymme	☐ Ja	Nej ☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård
					Stall
					Avd.
6	Årlig stallrengöring har genomförts	☐ Ja	Nej ☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas ☐ Inte aktuellt	Gård
					Stall
					Avd.
Uppgift från djurhållaren - datum för senaste stallrengöring:					
7	Djuren har godtagbar liggkomfort och termisk komfort	☐ Ja	Nej ☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård
					Stall
					Avd.

**DJURSKYDDSDEKLARATION,
GRIS FÖR KÖTTPRODUKTION ELLER AVEL**

**DJURSKYDDSDEKLARATION
Gris för köttproduktion eller avel**

Enligt 5 kap 3 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2023:XX) om veterinärs ordination av läkemedel, djurhållares registrering av uppgifter samt operativa ingrepp en djurhållare får utföra.

Djurägare/företag

Namn på djurägare/företag	Gårdsnamn	Stall *	Avdelning *
Person-/organisationsnummer	Fastighetsbeteckning gård 1		
Anläggningens registrerings- eller godkännandenummer	Fastighetsbeteckning gård 2		
Typ av produktion	Fastighetsbeteckning gård 3		

* Uppgifter om stall och avdelning ifylls bara i det fall brister har noterats (nej-ruta ikryssad)

Underskrift av förskrivande veterinär

Som förskrivande veterinär bedömer jag att djurskyddsförhållandena i denna besättning medger att villkorad läkemedelsanvändning kan ske:	☐ Ja	☐ Ja, åtgärdsplan upprättas för brister som har noterats	☐ Nej
Datum	Underskrift		
Veterinärens telefonnummer	Namnförtydligande		

Nötkreaturens allmänna tillstånd m.m.

*Uppgifter om stall och avdelning ifylls bara i det fall brister har noterats (Nej-ruta ikryssad)

1	Grisarna har godtagbart hull	☐ Ja	Nej	☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård*
						Stall*
						Avd.*
2	Grisarna har tillfredsställande klövstatus	☐ Ja	Nej	☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård*
						Stall*
						Avd.*
3	Grisar som är skadade eller sjuka har fått nödvändig vård och hålls på lämpligt sätt. Döda grisar har avlägsnats från djurutrymmet inom rimlig tid	☐ Ja	Nej	☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård*
						Stall*
						Avd.*

Inhysning

* Uppgifter om gård, stall och avdelning ifylls bara i det fall anmärkningar noterats (nej-ruta ikryssad)

4	Djuren har tillräckligt med utrymme	☐ Ja	Nej	☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård*
						Stall*
						Avd.*
5	Djuren har godtagbar liggkomfort och termisk komfort	☐ Ja	Nej	☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård
						Stall
						Avd.

Renhållning och strö

* Uppgifter om gård, stall och avdelning ifylls bara i det fall anmärkningar noterats (nej-ruta ikryssad)

4	Hygien på djuren och i djurutrymmen är tillfredsställande	☐ Ja	Nej	☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård*
						Stall*
						Avd.*
5	Strömedel som används har god hygienisk kvalitet och tillgodoser djurens sysselsättnings- och komfortbehov	☐ Ja	Nej	☐ Åtgärdsplan upprättas ☐ Åtgärdsplan kan inte upprättas	☐ Kan inte bedömas	Gård
						Stall
						Avd.

Bilaga 4

KURS I VILLKORAD LÄKEMEDELSANVÄNDNING FÖR DJURHÅLLARE

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i villkorad läkemedelshantering som avses i 6 kap. 2 § dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med kunskap om det aktuella djurslaget och den aktuella produktionsformen samt de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en grundkurs i läkemedelshantering enligt dessa föreskrifter och vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst 16 timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på någon av följande djurslagskategorier:

1. Nötkreatur för köttproduktion med eller utan moderdjur samt nötkreatur i avelsbesättning.
2. Nötkreatur för mjölkproduktion.
3. Gris för köttproduktion eller avel.
4. Får för produktion av kött, ull eller skinn.
5. Får för mjölkproduktion.
6. Get för produktion av kött, ull eller skinn.
7. Get för mjölkproduktion.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Deltagarna ska kunna ge läkemedel till aktuellt djurslag, inklusive att ge injektioner.
2. Deltagarna ska kunna undersöka djur för att bedöma symtom och symtombilder för vanliga hälsostörningar.

3. Deltagarna ska kunna ta prover samt hantera prover.
4. Deltagarna ska kunna hantera sjuka djur inför, under och efter behandling.
5. Deltagarna ska kunna föra journal.

Teoretiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Anatomi och kroppsfunktioner för aktuellt djurslag med fokus på de delar som behövs för att kunna ge läkemedel på ett korrekt sätt och på att kunna bedöma symtombilder.
2. Grundläggande farmakologi, dosering av läkemedel, läkemedelsbiverkningar och vävnadsretande preparat.
3. Symtom och symtombilder för vanliga hälsostörningar.
4. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och läkemedel.
5. Restsubstanser och karenstider.

Generella teoretiska kunskaper

1. Vad förebyggande djurhälsovård innebär och hur det kan tillämpas, inklusive betydelsen av optimal skötsel och miljö för sjukdomsuppkomst och återhämtning.
2. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
  - a) Hur olika preparat ska hanteras.
  - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
  - c) Vikten av datummärkning.
  - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
  - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
  - f) Hantering av läkemedelsavfall.
3. Biverkningar av läkemedel samt resistens hos smittämnen,
4. Basala hygienrutiner vid injektioner samt svensk antibiotikapolicy.
5. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar villkorad läkemedelsanvändning¹⁶.
6. Djurskyddsbestämmelser för aktuellt djurslag.

Djur och övrigt övningsmaterial

1. Den praktiska delen av kursen ska hållas i den aktuella besättningen.
2. Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektionsteknik ska övningsmodeller användas innan träningen övergår till levande djur. Vid träning av hantering av djur ska levande djur användas.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

---

¹⁶ Detta kan till exempel vara relevanta delar ur följande lagstiftning: lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, djurskyddslagen (2018:1192), djurskyddsförordningen (2019:66) samt dessa föreskrifter.

Bilaga 5

KURS I IDENTITETSMÄRKNING MED INJICERBAR TRANSPONDER PÅ HUND, KATT, KANIN OCH ILLER

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin och iller som avses i 7 kap. 4 § dessa föreskrifter ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär eller djursjukskötare med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin och iller ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till länsstyrelsen i berört län. Detta gäller inte för den som håller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin och iller som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin och iller enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på ett eller två av följande djurslagskategorier:

1. Hund.
2. Katt.
3. Kanin.
4. Iller.

Den som har gått en kurs och vill komplettera med ytterligare ett djurslag behöver bara lära sig de moment som är specifika för det ytterligare djurslaget.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Identitetsmärkning med injicerbar transponder, inklusive följande moment:

- a) Hantering av utrustningen, inklusive hur man håller i sprutan.
  - b) Hur man injicerar transpondern, inklusive tryck, riktning och vinkel.
  - c) Var transpondern placeras.
  - d) Aseptik.
  - e) Komplikationshantering.
  - f) Dokumentation.
  - g) Avläsning.
2. Lugn och säker hantering av respektive djurslag i samband med injicering av transpondern.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna injicera en injicerbar transponder på korrekt sätt.
2. Hantering av djur på ett säkert sätt.
3. Basala vårdhygienrutiner.
4. Injektionsteknik inklusive aseptik och korrekt placering av transpondern.
5. Komplikationer som kan uppstå vid märkning med injicerbar transponder samt hur dessa ska förebyggas och hanteras.
6. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och injektionsutrustning.
7. Dokumentationskrav för registrering och märkning av hund och katt respektive kanin och iller.
8. Lagstiftning som reglerar märkning av aktuellt djurslag¹⁷.

Djur och övrigt övningsmaterial

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis utföras som arbetsplatsförlagd färdighetsträning under direkt handledning och närvaro av en veterinär eller en djursjukskötare.
2. Modeller av djur ska användas vid träning av identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt punkt 1 under rubriken praktiska kunskaper.
3. Djur av det eller de djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 2 under rubriken praktiska kunskaper.
4. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
5. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

---

¹⁷ Detta kan till exempel vara relevanta delar ur följande lagstiftning: djurskyddslagen (2018:1192), djurskyddsförordningen (2019:66), lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, dessa föreskrifter samt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:34) om registrering av hundar och katter.

Bilaga 6

KURS I IDENTITETSMÄRKNING MED INJICERBAR TRANSPONDER PÅ HÄSTDJUR

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur som avses i 7 kap. 5 § dessa föreskrifter ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär eller djursjukskötare med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till länsstyrelsen i berört län. Detta gäller inte för den som håller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på hästdjur.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Identitetsmärkning med injicerbar transponder, inklusive följande moment:
  - a) Hantering av utrustningen, inklusive hur man håller i sprutan.
  - b) Hur man injicerar transpondern, inklusive tryck, riktning och vinkel.
  - c) Var transpondern placeras.
  - d) Aseptik.
  - e) Komplikationshantering.
  - f) Dokumentation.

- g) Avläsning.
2. Lugn och säker hantering av respektive djurslag i samband med injicering av transpondern.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna injicera en injicerbar transponder på korrekt sätt.
2. Hantering av djur på ett säkert sätt.
3. Basala vårdhygienrutiner.
4. Injektionsteknik inklusive aseptik och korrekt placering av transpondern.
5. Komplikationer som kan uppstå vid märkning med injicerbar transponder samt hur dessa ska förebyggas och hanteras.
6. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och injektionsutrustning.
7. Dokumentationskrav för registrering och märkning av respektive djurslag.
8. Lagstiftning som reglerar märkning av aktuellt djurslag¹⁸.

Djur och övrigt övningsmaterial

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis utföras som arbetsplatsförlagd färdighetsträning under direkt handledning och närvaro av en veterinär eller en djursjukskötare.
2. Modeller av djur ska användas vid träning av identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt punkt 1 under rubriken praktiska kunskaper.
3. Djur av det eller de djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 2 under rubriken praktiska kunskaper.
4. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
5. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

---

¹⁸ Detta kan till exempel vara relevanta delar ur följande lagstiftning: djurskyddslagen (2018:1192), djurskyddsförordningen (2019:66), dessa föreskrifter, kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2021/963 om identifiering och registrering av hästdjur i tillämpliga delar samt kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2019/2035 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller bestämmelser om anläggningar som håller landlevande djur och kläckerier samt spårbarhet för vissa hållna landlevande djur och kläckägg i tillämpliga delar.

Bilaga 7

KURS I IDENTITETSMÄRKNING MED INJICERBAR TRANSPONDER PÅ KAMELDJUR

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur som avses i 7 kap. 6 § dessa föreskrifter ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär eller djursjukskötare med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till länsstyrelsen i berört län. Detta gäller inte för den som håller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på en av följande djurslagskategorier:

1. Alpacka.
2. Lama.
3. Kamel och dromedar.

Den som har gått en kurs och vill komplettera med ytterligare ett djurslag behöver bara lära sig de moment som är specifika för det ytterligare djurslaget.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Identitetsmärkning med injicerbar transponder, inklusive följande moment:
  - a) Hantering av utrustningen, inklusive hur man håller i sprutan.

- b) Hur man injicerar transpondern, inklusive tryck, riktning och vinkel.
  - c) Var transpondern placeras.
  - d) Aseptik.
  - e) Komplikationshantering.
  - f) Dokumentation.
  - g) Avläsning.
2. Lugn och säker hantering av respektive djurslag i samband med injicering av transpondern.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna injicera en injicerbar transponder på korrekt sätt.
2. Hantering av djur på ett säkert sätt.
3. Basala vårdhygienrutiner.
4. Injektionsteknik inklusive aseptik och korrekt placering av transpondern.
5. Komplikationer som kan uppstå vid märkning med injicerbar transponder samt hur dessa ska förebyggas och hanteras.
6. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och injektionsutrustning.
7. Dokumentationskrav för registrering och märkning av respektive djurslag.
8. Lagstiftning som reglerar märkning av aktuellt djurslag¹⁹.

Djur och övrigt övningsmaterial

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis utföras som arbetsplatsförlagd färdighetsträning under direkt handledning och närvaro av en veterinär eller en djursjukskötare.
2. Modeller av djur ska användas vid träning av identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt punkt 1 under rubriken praktiska kunskaper.
3. Djur av det eller de djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 2 under rubriken praktiska kunskaper.
4. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
5. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

---

¹⁹ Detta kan till exempel vara relevanta delar ur följande lagstiftning: djurskyddslagen (2018:1192), djurskyddsförordningen (2019:66) och dessa föreskrifter.

Bilaga 8

KURS I LÄKEMEDELSHANTERING OCH KASTRERING AV GRIS

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i läkemedelshantering och kastrering av gris som avses i 7 kap. 12 § dessa föreskrifter ska nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i läkemedelshantering och kastrering av gris ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till länsstyrelsen i berört län. Detta gäller inte för den som håller en kurs i läkemedelshantering och kastrering av gris som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Bevis om genomgången kurs

Efter avslutad kurs ska kursanordnaren utfärda ett kursintyg där det framgår att det gäller en kurs i läkemedelshantering och kastrering av gris enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar och inkludera både teoretisk och praktisk undervisning.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Kastrera grisar som är 7 dagar eller yngre.
2. Injicera lokalbedövningsmedel och medel för smärtlindring i anslutning till kastreringen.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna kastrera och injicera lokalbedövningsmedel och medel för smärtlindring i anslutning till kastrationen.
2. Grundläggande farmakologi, läkemedelsbiverkningar, läkemedelsdosering och vävnadsretande preparat.

3. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och läkemedel.
4. Hantering av djur på ett säkert sätt.
5. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
  - a) Hur olika preparat ska hanteras.
  - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
  - c) Vikten av datummärkning.
  - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
  - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
  - f) Hantering av läkemedelsavfall.
6. Basala hygienrutiner vid injektioner samt svensk antibiotikapolicy.
7. Den lagstiftning som reglerar operativa ingrepp²⁰.

Djur och övrigt övningsmaterial

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis utföras som arbetsplatsförlagd färdighetsträning under direkt handledning och närvaro av en veterinär.
2. Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektions- och kastrationsteknik ska övningsmodeller användas innan träningen övergår till levande djur. Vid träning av säker hantering av djur ska levande djur användas.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

Östertälje Tryckeri AB, Skarpnäck, 2023

---

²⁰ Detta kan till exempel vara relevanta delar ur följande lagstiftning: djurskyddslagen (2018:1192), djurskyddsförordningen (2019:66) och dessa föreskrifter.